Dosarul nr.4r-1877/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
4-23136534-02-4r-25042024 Judecător Aureliu Postică

D E C I Z I E
În numele legii

13 martie 2025 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Svetlana Vîșcu și Marcel Popescu

examinînd în şedinţă publică /fără prezența părților/, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator Railean Dorin împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, prin care a fost repusă în termen şi a fost admisă contestaţia înaintată de Trifan Igor. Au fost anulate procesul-verbal cu privire la contravenţie MAI05 794754 şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI din data de 11.12.2022 prin care, Trifan Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 228 alin.(2) Cod contravenţional şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La 20.09.2023 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare contestaţia contravenientului Trifan Igor împotriva procesului-verbal MAI05 794754 şi a deciziei agentului constatator al INSP al IGP al MAI din 11.12.2022, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 228 alin.(2) Cod contravenţional, fiind supus sancţiunii în formă de amendă în mărime de 4 unităţi convenţionale, ce constituie 200 (două sute) lei.

În motivarea contestaţiei, petiţionarul a invocat că, la data de 11.12.2022, deplasîndu-se regulamentar pe traseul Chișinău-Ungheni, a fost stopat fără vre-un motiv, de către agentul constatator 1714 Railean Dorin Valentin. După ce a prezentat toate actele necesare, inspectorul a plecat cu ele în mașina sa de serviciu, de unde s-a întors cu un proces verbal invocînd că a ignorat prevederile art.122 alin.(5) al RCR, dat fiind faptul că avea o mică fisură în parbriz, care nu-i afecta nicicum vizibilitatea, deoarece era din partea de jos a parbrizului, din partea

pasagerului. Precizează că a consultat articolul 122 din RCR, iar la alineatul 5 nu a găsit să fie stipulată o astfel de contravenție. Ca urmare, pentru motivul că procesul verbal nu respectă cerințele exprese ale legii, solicită anularea acestuia, prin urmare anularea măsurii de sancționare a subsemnatului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, a fost repusă în termen şi a fost admisă contestaţia înaintată de Trifan Igor. Au fost anulate procesul-verbal cu privire la contravenţie MAI05 794754 şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI din data de 11.12.2022 prin care, Trifan Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 228 alin.(2) Cod contravenţional şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Nefiind de acord cu hotărîrea nominalizată, agentul constatator Railean Dorin a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii, a dispune rejudecarea cauzei în prima instanţă.

În motivarea recursului s-au invocat următoarele motive:

- în adresa instanţei conform prevederilor art. 395 alin.l CC RM, dosarul contravenţional a fost expediat în termenul prevăzut de lege;

- conform prevederilor art. 440 alin.(2) a CC RM - Agentul constatator este sesizat prin plîngere sau denunţ ori se autosesizează cînd dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale;

- conform prevederilor art. 425 alin. (2) a CC RM - în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul- verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În temeiul prevederilor art.471 Cod Contravențional, alin. (1) recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată, că recursul este necesar de a fi respins

ca depus peste termen, cu menţinerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărîrea atacată, dacă acesta este depus peste termen.

În temeiul prevederilor art.468 din Codul contravenţional, recursul împotriva hotărârii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărârii asupra ei.

Colegiul Penal reţine că, hotărîrea judecătorească la cazul dedus judecății a fost emisă la data de 11 martie 2024, fiind expediat în adresa INSP la data de 21.03.2024 /f.d.24/.

Totodată, Colegiul Penal a stabilit, că agentul constatator a depus recursul la 18.04.2024 (f.d.27), fiind depus cu încălcarea termenului legal.

Colegiul Penal menţionează, că în baza prevederilor legii procesual contravenționale, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri, iar pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească.

Potrivit art. 230-234 Cod de procedură penală și art. 468 Cod contravențional, termenul de recursl este termen legal şi imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exerciţiul dreptului de a declara recursul şi nulitatea oricărei cereri de recurs înaintate după expirarea termenului.

Totodată, instanța de recurs reține că repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiţii cumulative: *întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală* ş.a., pe care apreciindu-le, instanţa de recurs va constata dacă situaţia invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale. Aceste condiţii îi privesc doar pe contravenient şi civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. *Prin începerea executării pedepsei se înţelege prima zi de reţinere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de*

libertate, sau, după caz, de sechestrare a bunurilor părţii civilmente responsabile etc.

Conform art. 468 Cod contravențional şi practicii judiciare despre judecarea cauzelor contravenționale în ordine de recurs, termenul de recurs este de 15 zile de la data pronunţării hotărîri integrale, dacă legea nu dispune altfel. În acest sens, se relevă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, *în cauza Sutter vs. Elveţia,* a statuat că de la data pronunţării hotărîrii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac. Mai mult ca atît, cu privire la necesitatea prezentării părţilor la pronunţarea integrală a sentinţei, Colegiul ţine să remarce că această chestiune este facultativă, adică părţile la dorinţă pot asista în şedinţă şi primi o copia a hotărîrii, sau ulterior se pot adresa pentru recepţionarea acesteia, însă indiferent de prezentarea sau neprezentarea acestora, termenul de atac a hotărîrii va curge începînd cu ziua următoare pronunţării.

Statuarea dată, nu este o *„concluzie a instanţei care nu are suport legal”,* ci rezultă din analiza coroborată a art. 468 Cod Contravențional.

Subsidiar celor consemnate supra, Colegiul menţionează că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită exhaustiv prin lege. Termenul respectiv este absolut şi are caracter imperativ, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuşi recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia cînd întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premiză nu s-a confirmat.

În recurs, nu s-au invocat motive întemeiate ce au determinat întârzierea declarării recursului, astfel, instanţa de recurs fiind în imposibilitate să repună în termen recursul. Mai mult, conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Colegiul Penal subliniază că în cazul în care termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 468 Cod contravențional este depăşit, adică recursul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanţa de recurs este obligată să soluţioneze chestiunea privind repunerea în termen a recursului.

Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, recursul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale enunțate mai sus, se statuează că recursul declarat la caz este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța nu se va expune asupra fondului recursului declarat, or, soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda

la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Relevante în acest sens sunt şi unele aspecte ale principiului securităţii raporturilor juridice ce se conţin în *hotărîrea CtEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei*, unde s-a statuat că: „ ... principiul egalităţii armelor, care reprezintă unul din elementele noţiunii mai largi a procesului echitabil – presupune că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de aşi prezenta cazul în condiţiile, că nu ar pune-o într-un dezavantaj substanţial în raport cu cealaltă parte.” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalităţii armelor în cazul în care părţile nu beneficiază de aceleaşi mijloace pentru a-şi susţine argumentele în faţa instanţei.

Colegiul Penal constată, că întârzierea termenului de declarare a recursului nu a fost determinată de motive întemeiate, și în atare situație, se atestă necesitatea respingerii recursului propriu-zis ca fiind depus peste termen.

Astfel, Colegiul Penal consideră că în cazul în care recursul este tardiv, instanța de recurs nu se va expune pe fondul cauzei și motivele recursului, întrucât instanța de recurs nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual contravențional.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind depus peste termen recursul declarat de către agentul constatator Railean Dorin împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, menţinând hotărîrea atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen, recursul declarat de către agentul constatator Railean Dorin împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 11 martie 2024, prin care a fost repusă în termen şi a fost admisă contestaţia înaintată de Trifan Igor. Au fost anulate procesul-verbal cu privire la contravenţie MAI05 794754 şi decizia agentului constatator al INSP al IGP al MAI din data de 11.12.2022 prin care, Trifan Igor a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei, prevăzute de art. 228 alin.(2) Cod contravenţional şi încetat procesul contravenţional, din lipsa faptului contravenţiei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Svetlana Vîșcu

Marcel Popescu